

ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับบริการสาธารณสุขที่จำเป็น

สมัชชาสุขภาพครั้งที่หนึ่ง

ได้พิจารณา รายงานเรื่อง ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับบริการสาธารณสุขที่จำเป็น

ยึดมั่น ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 9 มาตรา 51 ซึ่งได้รับรองความเสมอภาคของประชาชน ในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของรัฐ รวมทั้งบริการสุขภาพ และมาตรา 80 ที่กำหนดให้รัฐต้อง ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการเสริมสร้างสุขภาพ อันนำไปสู่สุขภาพที่ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุข ที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาสุขภาพ และการจัดบริการสาธารณสุข โดยผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย รวมถึงสิทธิในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ได้รับการรับรองโดย มาตรา 30 และมาตรา 4 แห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งผูกพันถึงหน้าที่ของหน่วยงานรัฐตามมาตรา 26 และ มาตรา 27 แห่งรัฐธรรมนูญในอันที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมาย ใช้อำนาจกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวงไปในทางที่รับรองและคุ้มครองสิทธิดังกล่าวข้างต้นของบุคคล

ผูกพัน ในหลักการให้ทุกคนในประเทศไทยมีหลักประกันสุขภาพและมีความเสมอภาค ในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็น ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านสุขภาพในประเทศ

ตระหนัก ถึงพันธะกรณีของประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีแห่งปฏิญญาและสนธิสัญญาต่างๆ ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน

รับทราบและห่วงใย ในสภาพปัญหาความไม่เสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับบริการสาธารณสุขที่จำเป็น ของประชากรที่พำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทย

จึงมีมติดังต่อไปนี้

1. ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการคลัง คณะกรรมการประกันสังคม และคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

1.1 จัดให้มีบริการสาธารณสุขที่หลากหลาย มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนทั่วไปและกลุ่มเฉพาะ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึง บริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพได้อย่างถ้วนหน้า โดยเฉพาะกลุ่มประชากรไร้รัฐ ไร้สัญชาติ และแรงงานต่างด้าวที่ยังไม่มีหลักประกันสุขภาพใดๆ โดยยึดถือมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ

1.2 ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและชุมชนในการจัดบริการสาธารณสุข ขั้นพื้นฐาน รวมถึงพัฒนาศักยภาพและกลไกในชุมชน เพื่อให้สามารถร่วมสร้างสุขภาวะ และเป็นกลไกในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน

1.3 ผลักดันและสนับสนุนให้เกิดเวทีการประชุมหรือกรอบความร่วมมือ เกี่ยวกับสุขภาวะของประชาชนในภูมิภาคนี้โดยเป็นพันธกิจร่วมระหว่างประเทศเพื่อนบ้านในการดูแลสุขภาพของประชาชนในภูมิภาคนี้เพื่อร่วมกัน แก้ไขปัญหาสุขภาพและการไม่สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็นของแรงงานต่างด้าวทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

1.4 พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ โดยจัดทำแผนรองรับอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนในระยะ 10 ปีข้างหน้า รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณและร่วมผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามแผนฯ อย่างเป็นรูปธรรม

1.5 ปรับปรุงประสิทธิภาพและการบริหารจัดการระบบประกันสุขภาพ โดย

1) ให้ หน่วยงานที่รับผิดชอบบริหารระบบประกันสุขภาพทั้ง 3 ระบบคือ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานและกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ร่วมกันจัดทำแผนปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติทุกระยะ 5 ปี และมีการทบทวนการทำงานทุก 1 ปี เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มประสิทธิภาพระหว่างระบบหลักประกันสุขภาพทั้ง 3 ระบบ โดยมีเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมและกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน

2) ผลักดันและส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในระบบหลักประกันสุขภาพ ทุกระดับโดยมีตัวแทนเป็นกรรมการในสัดส่วนที่เหมาะสมตั้งแต่ ระดับชาติ / ระดับเขต / ระดับจังหวัด ระดับโรงพยาบาลและระดับท้องถิ่น

1.6 เร่งรัดและผลักดันการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมกลุ่มแรงงานต่างด้าวทั้งหมดเพื่อให้สามารถเข้าสู่ระบบหลักประกันสุขภาพได้อย่างถ้วนหน้า

1.7 กำหนดมาตรการด้านกฎหมายเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล กรณีการเจ็บป่วยที่เกิดจากพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพ เช่น อุบัติเหตุจราจรเนื่องจากการดื่มสุรา หรือการใช้สารเสพติด อันก่อให้เกิดผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2. ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีสมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

2.1 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารสิทธิหน้าที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณสุข และสร้างกระบวนการให้ประชาชนทุกคนได้รับรู้ถึงหน้าที่ในการดูแลสุขภาพของตนเองและ สิทธิในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึง

2.2 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชากรทุกคนมีหน้าที่ในการแสดงตัวต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดในการเข้าถึงการประกันสุขภาพ รวมทั้งมีหน้าที่ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว รวมทั้งการป้องกันโรค และปฏิบัติตามคำแนะนำที่ได้รับ

2.3 ร่วมสนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิอย่างจริงจัง และจัดให้มีกลไกของภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานแผนแก้ไขปัญหามหาในชุมชนร่วมกัน

3. ขอให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

3.1 จัดให้มีกลไกในการกำกับ ติดตาม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเสมอภาคในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็น โดยสนับสนุนให้หน่วยงานที่เป็นกลาง เช่น สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการ และให้มีการรายงานความคืบหน้าให้สมัชชาสุขภาพแห่งชาติได้รับทราบทุก 2 ปี และประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน